

Com avaluar les ABP?

Avaluació formadora i sumativa

Equip ICE UAB de Metodologies Docents i Avaluació
Xavier Rosell

Índex de la presentació

- Metodologia de treball
- L'avaluació
- L'avaluació formadora a l'ABP
- L'avaluació sumativa a l'ABP
- Les rúbriques
 - Exemples
- En resum...

Metodologia ABP

- L'aprenentatge basat en problemes (ABP) és una de les metodologies d'aprenentatge basades en el **constructivisme** que utilitza un conjunt d'activitats **al voltant d'una situació, escenari o problema**, amb la finalitat que l'estudiant aprengui a **buscar, analitzar i utilitzar** la informació i a **integrar el coneixement**.

L'avaluació a l'ABP

- Com avaluo a l'aprenentatge basat en problemes?
- Quan ho he de fer?
- Quins instruments puc utilitzar?
- L'alumnat participa a l'avaluació?

Recordem...

- L'avaluació permet al professor i a l'alumne **treure conclusions** del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- L'avaluació ha d'ésser **continuada** i suposar un **seguiment** del procés, per tant hem de fer:
 - avaluació inicial
 - avaluació formativa
 - avaluació sumativa

Avaluació inicial

- Ens permet determinar el grau de **coneixements previs** per part de l'alumne o grup classe.
- Les activitats poden ser autocorrectives, revisades pel professor o treballades com a debats de classe.
- Els resultats ens permeten **escollir estratègies** de treball.

Avaluació formativa

- Serveix per veure, mitjançant diverses proves, **com evoluciona el procés** d'ensenyament-aprenentatge.
- Valorem els objectius de les unitats observant com avança el procés i quina constància queda (treballs, apunts, resums, ...).
- Ens permet **modular el ritme** de treball.

Avaluació sumativa

- Ens permet veure el resultat final i **l'assoliment dels objectius fixats**.
- En finalitzar la unitat, el crèdit o l'etapa, s'ha de comparar amb el punt de partida i els objectius fixats.

L'avaluació

- Si, si... tot això està molt bé, però **com** es concreta a l'aprenentatge basat en problemes?

L'avaluació formadora a l'ABP

- L'alumnat va **construint el seu coneixement** a partir de les activitats que porta a terme.
- Un punt important per saber si aquesta construcció és sòlida, és disposar d'instruments que facilitin poder **detectar els punts forts i els punts febles** d'aquesta construcció.

L'avaluació formadora a l'ABP

- El principal objectiu de l'avaluació formadora és **facilitar aquests instruments** a l'alumnat, oferint la coavaluació, posant sobre la taula les evidències.
- L'avaluació formadora permet **l'autoregulació de l'alumnat**, tant els èxits que incorporen en el seu coneixement com la gestió dels errors i les febleses.

L'avaluació formadora a l'ABP

- L'ABP facilita aquest procés d'autoregulació, perquè la metodologia contempla:
 - La comprensió i abast dels objectius
 - La planificació de les tasques a executar
 - La gestió d'errors a través de la reconducció
 - La presa de registres de valoració
 - El coneixement dels criteris d'avaluació

L'avaluació formadora a l'ABP

- El principal instrument que oferim per a tractar l'avaluació formadora és el **dossier d'aprenentatge**, que recull l'activitat personal i de grup, el contingut de la recerca i el material de les exposicions.
- Aquestes són les **evidències** que creiem necessàries per poder coavaluar.

L'avaluació sumativa a l'ABP

- L'ABP és una metodologia que es desenvolupa en **grups de treball**.
- Per tant, hem de contemplar la valoració del **treball cooperatiu**.
- Com a instrument de valoració i avaluació utilitzarem la **rúbrica**.

L'avaluació sumativa a l'ABP

- En l'avaluació sumativa que proposem, **l'alumnat incideix** molt directament a la nota.
- Fa una **autovaloració** del seu grup i una valoració de les exposicions del treball dels altres grups.
- El professor/a supervisa aquesta valoració i incorpora la **valoració del treball individual**.

Avaluació amb rúbriques

- Les **rúbriques** són instruments que poden ajudar el professor a **orientar** l'avaluació i a **realitzar el seguiment** d'activitats complexes.
- La rúbrica és un document senzill, organitzat en forma de taula.
 - Les files indiquen **totes les competències** en què es pot desglossar una activitat.
 - Les columnes indiquen la **gradació en la qualitat...**

Qui utilitza les rúbriques?

Equips de treball i professor-tutor

- Rúbrica: treball escrit
 - Rúbrica: exposició oral
 - Rúbrica: treball en equip
-
- ... i el tribunal?

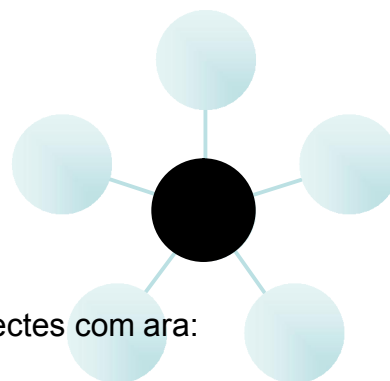
Rúbrica: treball escrit

ÍTEMS

1. Contingut
2. Organització del contingut
3. Aspectes lingüístics
4. Presentació
5. Treball de grup

També es poden incloure aspectes com ara:

- Iniciativa personal
- Assoliment de conceptes

ICE

Institut de Ciències de l'Educació

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Rúbrica: treball escrit

Aspectes	just 1	Acceptable 2	Bon nivell 3	Excel·lent 4	Pu nts
Contingut	Informació a un nivell molt simplista	El contingut mostra que s'ha entès el que s'ha treballat	La informació és força clara mostra una certa reflexió sobre el tema	La informació és excel·lent: s'ha entès el tema, hi ha reflexions i conclusions	
Organització del contingut	Confús, incomplet i sense una direcció clara	Les diferents seccions tenen continguts però no hi ha relació ni transició entre ells	L'organització és adequada i estan relacionades entre si	Mostra una planificació acurada que dóna una seqüència lògica i clara	
Aspectes lingüístics	Molts errors. Dificil d'entendre	Adequat malgrat alguns errors	Fluid i clar malgrat alguns errors	Fluid i amb bon nivell lingüístic	
Presentació	Poc elaborada. Poc visual. No fa servir imatges, gràfics, enllaços, etc.	La presentació és correcta però poc atractiva	La presentació és acurada i visual	La presentació està força treballada i és molt atractiva visualment	
Treball de grup	Treball massa individual. No hi ha relació entre les seccions	S'aprecia una mica de col·laboració en l'estructura global	Les tasques individuals estan relacionades entre si	El document mostra discussió i planificació conjunta	

ICE

Institut de Ciències
de l'Educació

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Rúbrica: exposició oral

ÍTEMS

1. Contingut
2. Organització del contingut
3. Comunicació
4. Materials de suport
5. Treball de grup

```
graph TD; C(( )) --- T1(( )); C --- T2(( )); C --- T3(( )); C --- T4(( )); C --- T5(( ))
```

Diagrama de fluxe amb un cercle central negre i cinc cercles perifèrics blaus connectats per línies.

ICE

Institut de Ciències de l'Educació

Universitat Autònoma de Barcelona

UAB

Rúbrica: exposició oral

Aspectes	just 1	Acceptable 2	Bon nivell 3	Excel·lent 4	Pu nts
Contingut	Idees simplistes	Idees correctes però incomplet	S'ha cobert el diferents temes	S'ha aprofundit en els temes	
Organització del contingut	Mal estructurat i difícil d'entendre	Seqüència correcta però les seccions apareixen aïllades	S'ha intentat relacionar les diferent explicacions	Les diferent seccions s'han planificat per fer una presentació global	
Comunicació	Poc clara. Difícil de seguir	Clara i entenedora en general	Fluïda. El públic segueix amb interès	To de veu apropiat i llenguatge precís. S'ha fet participar el públic	
Materials de suport	Pocs i no gaire encertats	Adequats encara que no els han sabut aprofitar	Adequats han ajudat a entendre els conceptes	Força interessants i atractius. Han estat un excel·lent suport	
Treball de grup	Massa individualista	La presentació mostra certa planificació	Tots els membres mostren conèixer la presentació global	La presentació mostra planificació i treball de grup	

ICE

Institut de Ciències
de l'Educació

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Rúbrica: treball en equip

ÍTEMS

1. Contribucions al grup
2. Posada en comú
3. Autonomia

Diagrama de treball en equip: un cercle central negre connectat a tres cercles perifèrics blaus.

ICE

Institut de Ciències de l'Educació

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Rúbrica: treball en equip

Aspectes	just 1	Acceptable 2	Bon nivell 3	Excel·lent 4	Pu nts
Contribucions al grup	Només una part del grup s'ha implicat	Quasi tothom s'ha implicat i completat les seves tasques	Tothom ha col·laborat en el grup, encara que amb nivells diferents	Tot el grup s'ha implicat en el treball	
Posada en comú	Hi ha hagut conflictes en les tasques de discussió	No hi ha hagut conflictes però no tothom ha participat en les discussions i planificacions	La posta en comú ha servit per planificar i resoldre dubtes	Les discussions han ajudat a la cohesió de del treball d'equip	
Autonomia	Contínuament calia cridar al professor	Poques vegades ha calgut l'ajuda del professor	Sovint el grup ha trobat la solució	Els problemes s'han discutit dins del grup i s'han aconseguit solucions de consens	

ICE

Institut de Ciències
de l'Educació

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

En resum...

- L'avaluació formadora és un procediment de valoració que **incorpora l'alumnat** com a part activa, oferint la coavaluació
- A través de l'avaluació formadora, **l'alumnat reforça la consciència i responsabilitat del seu procés d'aprenentatge**
- L'avaluació sumativa valora el **treball personal i el treball cooperatiu**

Gràcies per la vostra atenció
:-)

xavier rosell
xavierrosell.com